

Vedelkütuste turg 02.2017

06.02.2017

Sisukord

Uudised ja kokkuvõte	1
OPEC-i järgib kokkulepitud trajektoori.....	1
Vedelkütuste tarbimine	1
Tarbimisse lubamine vs tarbimine	2
Hind.....	2
Tarbimisprognoos.....	2
Eesti vedelkütusevaru	3
Taustainfo	3
OSPA	3
Allikad.....	4

Uudised ja kokkuvõte

- ⇒ Mootorikütuste aktsiisi 10%-line tõus jõustus 01.02.2017
- ⇒ OPEC on järjepidevalt tootmismahete vähendamas
- ⇒ Nüüd on OSPA turuülevaate kokkuvõtte **koos interaktiivsete graafikutega** kättesaadav veebist <http://bit.ly/Turuylevaated>
- Mootorikütuste (diislikütus, mootoribensiin) tarbimine Eestis oli novembris **87,2 mln l** (↑3% vs 2015)
- 12 kuu summaarne mootorikütuste tarbimine ulatus **1105 mln l** (↑4,6% vs eelmine periood)
- Mootoribensiini keskmine hind tanklates (2017 jaanuar) **1,15 €/l** (↑14,8% vs 2016 jaanuar)
- Diislikütuse keskmine hind tanklates (2017 jaanuar) **1,16 €/l** (↑9,1% vs 2016 jaanuar)

Tabel 1. Kütuste tarbimine, november 2016

Kütused	Ühik	Tarbimine	Aastane muutus (%)
Diislikütus	mln l	61.6	0.0%
Mootoribensiin	mln l	25.7	11.8%
Lennukikütus	mln l	4.8	-14.0%
Raske kütteõli	1000 t	1.03	19.6%
Põlevkiviõli	1000 t	6.0	-33.3%

Tabel 2. Kütuste keskmised hinnad, detsember-jaanuar 2017

Kütused	Ühik	Hind	Kuine muutus (%)
Brent'i toornafta	\$/barrel _{jaan}	55.7	-1.97%
Diislikütus	€/l _{jaan}	1.16	4.95%
Mootoribensiin	€/l _{jaan}	1.15	5.38%
Raske kütteõli	€/t _{dets}	414.0	-19.14%
Põlevkiviõli	€/t _{dets}	285.5	4.93%
Maagaas	€/1000m ³ _{det}	252.0	4.97%

OPEC-i järgib kokkulepitud trajektoori

30.11 tippkohtumisel jõudsid OPEC'i liikmed kokkuleppele vähendada toornafta päevast toodangut alates 2017.a. 1. jaanuarist 4,6% ehk 1,2 miljoni barreli võrra. Leppe lisaklausliks oli OPEC-sse mittekuuluvate riikide panus 0,6 mln barrelit.

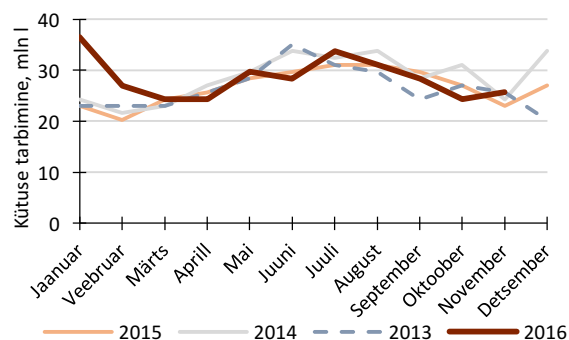
Veebruari alguseks oli eesmärgist täidetud 80%. Toornafta hinnale on mõju olnud kahesuunaline – pärast leppe

saavutamist kiirelt tõusma hakanud toornafta hind on nüüdseks stabiliseerunud vahemikku **53...58 \$/barrel**. Tõenäoliselt oodatakse USA kildanaftatootjate reaktsiooni detsembris toimunud hinnatõusule.

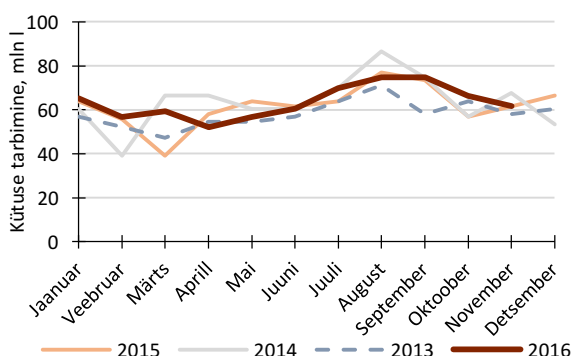
Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel oli 2016.a. III kvartalis toornafta **tootmine 97,2** miljonit barrelit päevas, kogutarbimine **96,9** miljonit barrelit päevas ja OPECi riikide tootmine 33,5 miljonit barrelit päevas.

Vedelkütuste tarbimine

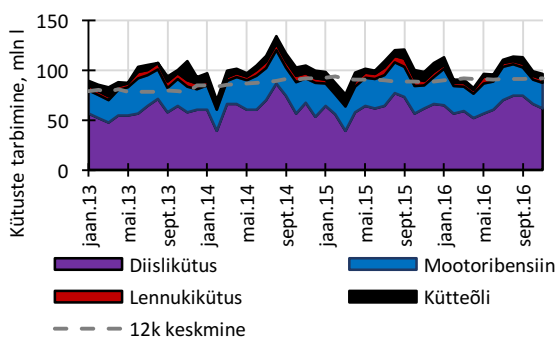
Novembris 2016 ulatus tarbitud vedelate mootorikütuste kogus **87** miljoni liitri. Diislikütuse tarbimine oli **61,6** mln l (0% vs 2015). Mootoribensiini tarbimine oli **25,7** mln l (↑11,8% vs 2015). Jooksva aasta (12k) keskmine kuutarbimine oli 92 mln l (↑4,6% vs eelnev periood).

Joonis 1. Kuine mootoribensiini tarbimine 2013...2016 (11k)

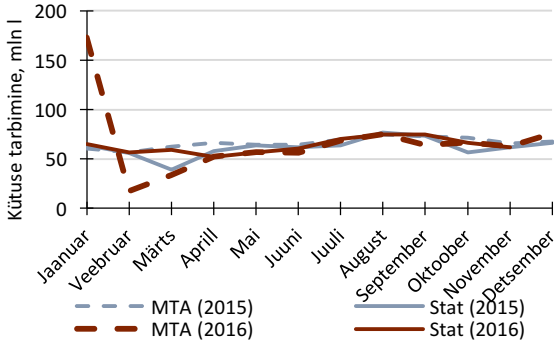
Joonis 2. Kuine diislikütuse tarbimine 2013...2016 (11k)

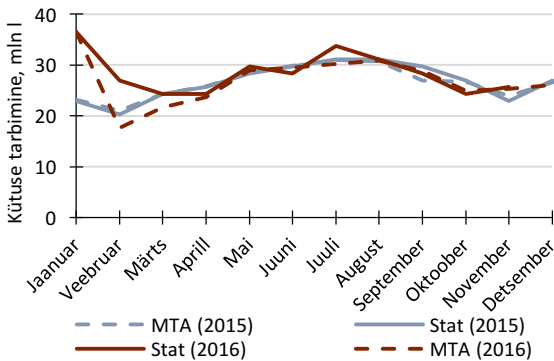
Joonis 3. Kütuste tarbimine Eestis 2013...2016 (11k)

Tarbimisse lubamine vs tarbimine

Detsembris 2016 lubati Maksu- ja Tolliamet (MTA) andmetel tarbimisse **102 mln l** vedelaid mootorikütuseid. Diislikütuse tarbimisse lubamine oli **75,9 mln l** (+11,8% vs 2015). Mootoribensiini tarbimisse lubamine oli **26,1 mln l** (-1,8% vs 2015). Jooksva aasta (12k) keskmine kuine kütuste tarbimisse lubamine oli 94 mln l (+1,1% vs 2015).

Joonis 4. Kuine diislikütuse tarbimisse lubamine (MTA) ning tarbimine (Statistikaamet) 2015...2016 (12k)

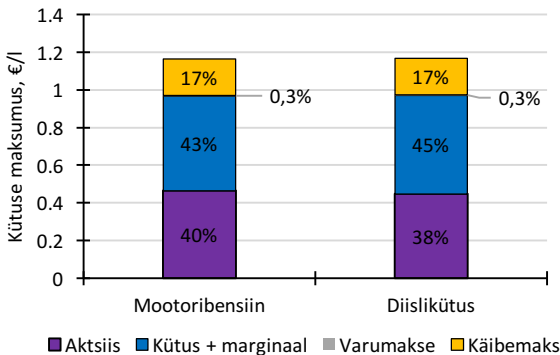

Joonis 5. Kuine mootoribensiini tarbimisse lubamine (MTA) ning tarbimine (Statistikaamet) 2015...2016 (12k)

Hind

Mootorikütuste maksumusi iseloomustavad näitajad, jaanuar 2017:

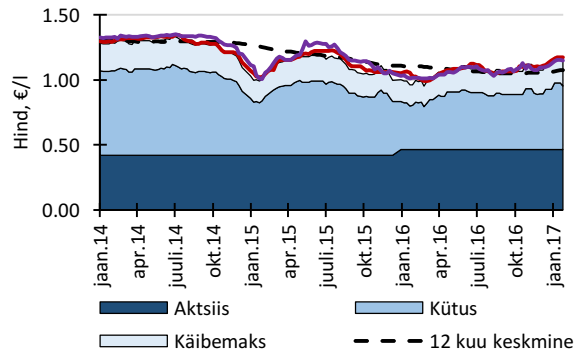
- ⇒ Mootoribensiin **1,15 €/l** (↑5,+% vs 12.2016) – keskmine hind lõpptarbijale
- ⇒ Diislikütus **1,16 €/l** (↑5,4% vs 12.2016) – keskmine hind lõpptarbijale

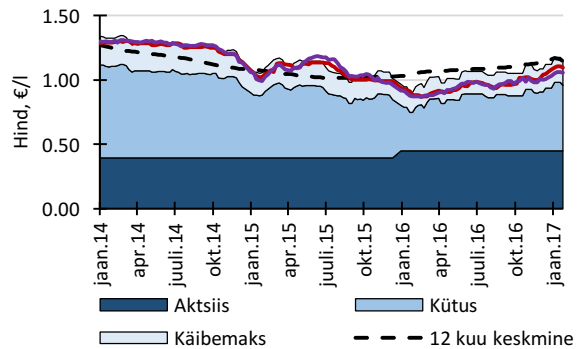
Joonis 6. Mootorikütuste hind, november 2016

Hinnavõrdlus lähiriikidega, jaanuar 2017:

- Mootoribensiin Lätis **0,6%** kallim ja Leedus **1,2%** odavam
- Diislikütus Lätis **6%** ja Leedus **9,5%** odavam

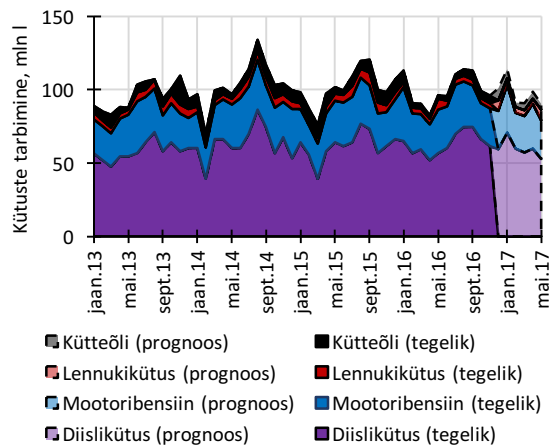
Joonis 7. Mootoribensiini hind 2014 – 2017 (1k)

Joonis 8. Diislikütuse hind 2014 – 2017 (1k)

Tarbimisprognosis

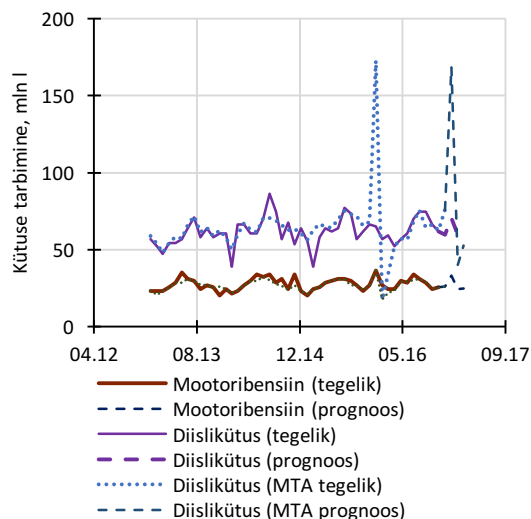
2017. a I kvartalis püsib mootorikütuste tarbimine suhteliselt stabiilsena – vedelkütuste tarbimise kasv võrreldes eelmise perioodiga on hinnanguliselt 1,8%.

Joonis 9. Mootoribensiini, diislikütuse, kerge kütteõli ning lennukipetrooli tarbimine 2013 – 2016 (11k + 6k prognosis)

Mootorikütuste aktsiisitõus jõustus 01.02.2017. Sellest tulenevalt toimus jaanuaris 2017 kiire kasv kütuse tarbimisse

lubamises (aktsiisilaost väljastamine kommertsalatu). Teatud ettevarumist võis näha juba detsembrikuistes numbrites (+11% vs 12.2015) Täpsed numbrid selguvad veebruarikuu lõpuks ning avaldame need siis oma veebiväljaandes. Reaalne tarbimine tarbimisse lubamise hüppelisest kasvust olulises mahus ei suurene.

Joonis 10. Mootoribensiini ja diislikütuse tarbimine ja tarbimisse lubamine 2013 – 2016 (12k + 6k prognoos)

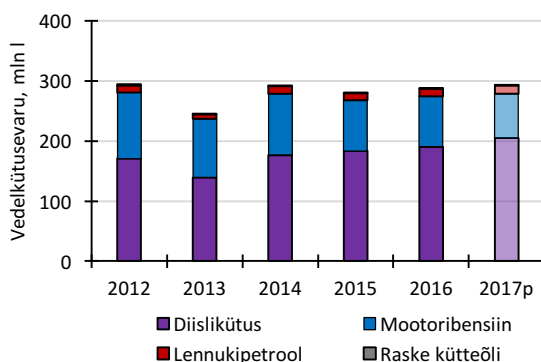
Eesti vedelkütusevaru

Vedelkütusevaru on riigi käsutuses või kontrolli all olev kogus mootoribensiini, diislikütust, lennukipetrooli ning rasket kütteõli.

- 2016. aastal oli vedelkütusevaru **289 mln l** (↑2,1% vs 2015)
- 2017. aasta vedelkütusevaru prognoos on **293 mln l** (↑1,2% vs 2016)

Tabel 3. Eesti vedelkütusevarud aasta lõpu seisuga 2015 – 2017p

	Ühik	2015	2016	2017p
Mootoribensiin	mln l	84	84	74
Diislikütus	mln l	187	193	205
Lennukipetrool	mln l	13	13	13
Raske kütteõli	mln l	0,3	0,3	1,2

Joonis 11. Eesti vedelkütusevaru 2012 – 2017 (prognoos)

Vastavalt vedelkütusevaru seadusele (VKVS) on OSPA'i kohustus hoida varusid tasemel, mis vastab eelmise kalendriaasta keskmisele 90 päeva puhasimpordi mahule.

VKVS-i kohaselt peab Eestis hoidma vähemalt 30 päeva kütusevaru, kuid hetkel paikneb Eestis ca 43 päeva tarbimisele vastavad varud.

Taustainfo

Eesti vedelkütuste turuülevaates vaadeldakse eelkõige muutusi diislikütuse, mootoribensiini, lennukipetrooli ning raske kütteõli turul. Andmete kättesaadavus ning esitlusperiood erineb andmeallikate lõikes. Aruandes esitatakse kõige uuemaid kättesaadavaid andmeid.

Eestis peetakse vedelkütuste tarbimise üle arvestust mitmel moel. Järgnevatest mõistetest saab lähtuda välja töötud joonistel ning tabelites ja tekstides esitatud informatsiooni tõlgendamisel:

1. **Tarbimisse lubamine** - Maksu- ja tolliameti andmed tarbimisse lubamisest (aktsiisilaost väljastamine kommertsalatu)
2. **Tarbimine** - Statistikaameti andmed kütuse hinnangulise tarbimise kohta (kuised tarbimisanomaaliad taandatakse välja, kasutades aastatarbimist ning EL-i harmoniseeritud meetodikat).

Peagi loodame koostöös MTA ja Eesti suuremate kütusemüüjatega avaldada ka tanklakettide müügikoguseid.

Kütus	t/m ³	l/t	GJ/t
Mootoribensiin	0,7407	1350	44,75
Diislikütus	0,8439	1185	43,38
Lennukipetrool	0,8026	1246	43,92
Raske kütteõli	0,9251	1081	42,18

1 barrel (bbl) = 159 liitrit (US)

OSPA

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (OSPA) on Eesti Vabariigile strateegiliselt oluline äriühing, kelle ülesandeks on Eesti Vabariigi vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine ning selle uuendamine. AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur on asutatud 15. aprillil 2005. a. Vabariigi Valitsuse poolt vedelkütusevaru seaduse alusel.

Vedelkütusevarude moodustamisel ja haldamisel juhindub OSPA Euroopa Liidu Nõukogu nafta- ja naftatoodete miinimumvarude direktiivi 2009/119/EÜ ja vedelkütusevaru seaduse nõuetest, seaduse alusel kehtestatud rakendusaktidest ning Rahvusvahelise Energiaagentuuri energiaprogrammi käsitlevas kokkuleppes sätestatud nõuetest.

Allikad

- ⇒ Euroopa Komisjon
- ⇒ Eurostat
- ⇒ Eesti Statistikaamet
- ⇒ Eesti Maksu- ja Tolliamet
- ⇒ U.S. Energy Information Agency
- ⇒ International Energy Agency
- ⇒ Energiatalgud.ee
- ⇒ Riigi Teataja

Lahtiütlus

Käesolev aruanne põhineb avalikkusele kättesaadaval informatsioonil, mida peetakse usaldusväärseks ning mis peegeldab autorite isiklikku ja professionaalset arvamust sellise informatsiooni olemuse kohta. Käesolev ülevaade on koostatud analüütikute parimate oskuste kohaselt ning nende parimate teadmiste alusel on käesolev aruanne õige ja täpne, kuid ei OSPA, ega selle töötajad ei ole vastutavad, kui ilmneb, et aruandes esitatud asjaolud on ebaõiged või ebatäpsed. Ülevaates sisalduv on informatiivse iseloomuga. Käesolevat aruannet ei tuleks mitte mingil viisil tõlgendada Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri, selle juhatuse või töötajate lubaduse või kinnitusena selle kohta, et aruandes kirjeldatud sündmused toimuvad või et prognoosid osutuvad paikapidavateks.

Lugejaid kutsume üles saatma oma tähelepanekuid ja mõtteid käesoleva infobülletääni kohta aadressile [turuylevaade@ospa.ee](mailto:tuuylevaade@ospa.ee).

OSPA meeskond 06.02.2017